

Polisens miljöarbete

Polisen

Inledning

Polismyndigheten ska sträva efter att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle.

Begreppet hållbar utveckling innebär enligt FN:s Brundtlandkommission att *"...sammhällsutvecklingen ska kunna tillgodose dagens behov utan att äventyra framtida generationers möjligheter att tillgodose sina behov."* Det handlar i grunden om en solidaritet mellan generationer och ett gemensamt ansvar för alla att påverka utvecklingen så att den blir hållbar.

Polisen bidrar till ett långsiktigt hållbart samhälle genom sitt arbete med att minska brottsligheten och öka tryggheten. Polisen bidrar också till den hållbara utvecklingen genom det miljöledningsarbete som bedrivs i organisationen vars syfte är att reducera myndighetens negativa miljöpåverkan.

Genom att på varje nivå i organisationen - där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt försvarbart - fatta miljömässigt ansvarsfulla beslut, kan verksamheten bidra till att reducera polisens negativa miljöpåverkan.

Polisens miljöpolicy

Polismyndigheten ska i all verksamhet sträva efter att bidra till ett långsiktigt hållbart samhälle. En viktig del i arbetet är att kontinuerligt minska verksamhetens negativa miljöpåverkan. Miljöledningsarbetet ska vara en integrerad del av verksamheten och miljöhänsyn ska vägas in vid strategiska beslut.

Polismyndigheten ska, utöver att följa den miljölagstiftning och de miljökrav som gäller för verksamheten, även:

- minska miljöpåverkan från egna fordon och tjänsteresor
- sträva efter en så effektiv energi- och resursanvändning som möjligt
- ställa relevanta miljökrav vid anskaffning av varor och tjänster där det är tekniskt möjligt och ekonomiskt försvarbart samt
- höja medarbetarnas kompetens och ansvarskänsla för det egna arbetsområdets miljöpåverkan.

Polismyndigheten ska kontinuerligt följa upp och förbättra miljöarbetet som en del i den ordinarie verksamheten.

Fordonstransporter

Förbrukningen av fossila bränslen genererar utsläpp till luft av främst koldioxid som bidrar till växthuseffekten, kväveoxider som bidrar till övergödning och försurning av mark och vatten samt marknära ozon som är skadligt för människors hälsa och för växter. Avgaserna innehåller dessutom partiklar och andra hälsoskadliga ämnen.

Under 2014 genererade polisens fordon tillsammans utsläpp om cirka 27 000 ton koldioxid. Vilken typ av fordon och drivmedel som används har därför stor betydelse för miljöpåverkan. Andra faktorer som påverkar är körstil och däcktryck. I utbildningsplanen för polistaktisk körning är ett av flera syften med utbildningarna att varje förare ska kunna hantera fordonen så att minsta möjliga slitage på fordon uppstår och att utsläpp av växthusgaser minimeras. Utbildningsmoment som innefattar sparsam körning ingår därför i samtliga utbildningar inom ramen för polistaktisk körning.

Även rätt tryck i däcken kan minska bränsleförbrukningen samt minska slitaget på däcken och förbättrar bilens köregenskaper. Enligt de arbetsrutiner som finns ska kontroll av fordon

före körning alltid genomföras. Ett av momenten i kontroll före körning är att säkerställa rätt däcktryck.

Även typ av däck har en miljöpåverkan. Dubbdäck river loss mikroskopiskt små partiklar från vägbanan (PM10) som kan följa med luften vi andas in och ge hälsoproblem i form av irritation i luftvägarna. Detta är främst ett problem i storstäder.

Hastighetsövervakning

Ett av Polisens prioriterade områden inom ramen för trafiksäkerhetsarbetet är hastighetsövervakning. Förutom att liv sparas blir miljön också en vinnare om hastigheterna sänks eftersom en högre hastighet gör att bilen drar mer bränsle på grund av det ökade luftmotståndet.

Att köra i 110 km/h istället för 90 km/h innebär drygt 20 procent högre bränsleförbrukning och att öka hastigheten från 110 km/h till 130 km/h innebär en ökning av bränsleförbrukningen med cirka 30 procent. (källa: Trafikverket)

Polisens arbete med hastighetsövervakning kan anses ha en indirekt positiv miljöpåverkan.

Tjänsteresor

Tjänsteresor med bil och flyg genererar utsläpp till luft av främst koldioxid som bidrar till växthuseffekten, kväveoxider som bidrar till övergödning och försurning av mark och vatten samt marknära ozon som är skadligt för människors hälsa och för växter. Avgaserna innehåller dessutom partiklar och andra hälsoskadliga ämnen.

Val av transportsätt har därför stor betydelse för miljöpåverkan. Att välja videokonferens eller telefonkonferens, i stället för att resa, ger störst effekt.

Av *Riktlinjer för resor och möten inom Polisen* framgår att:

- resfria alternativ som video- eller telefonkonferens alltid ska övervägas,
- tåg ska väljas framför flyg på sträckor kortare än 50 mil (om möjligt),
- allmänna kommunikationsmedel ska användas i första hand vid kortare resor (om möjligt),
- taxi endast ska användas i första hand när allmänna kommunikationsmedel inte finns eller när det föreligger särskilda skäl, exempelvis sen kväll eller natt.

2014 stod tågresor för 73 procent av tjänsteresorna som är kortare än 50 mil. Myndigheten fortsätter att investera i fler videokonferensanläggningar vilket återspeglar sig i en ökning av antalet videokonferenser. Medan antalet videokonferensanläggningar ökade med 22 procent under 2014, ökade antalet videokonferenser med 38 procent under samma period.

Energiförbrukning

Produktion av energi medför alltid en miljöpåverkan. Påverkan på miljön varierar dock beroende på hur energin produceras.

Eldas fossila bränslen blir det luftutsläpp av framför allt koldioxid som bidrar till växthuseffekten och kväveoxider som bidrar till försurning av mark och vatten, övergödning och marknära ozon.

Produceras elen i kärnkraftverk eller vattenkraftverk är miljöpåverkan framförallt produktion av radioaktivt avfall och risken för radioaktiva utsläpp vid ett kärnkraftshaveri, respektive lokala effekter på naturmiljöer från reglerade vattendrag.

En rad åtgärder har vidtagits inom IT-området de senaste åren. Bland annat har myndighetens nya IT-lösning medfört en betydlig minskning av

antalet datorer och servrar, vilket medför lägre energiförbrukning.

De nybyggnationer som genomförs på uppdrag av Polisen har höga krav på energieffektivitet. Dock kvarstår faktum att majoriteten av de fastigheter Polisen hyr är äldre fastigheter. Här arbetar myndigheten bland annat med att reducera energiförbrukningen t ex genom installation av rörelsedetektorstyrd belysning. Myndigheten samarbetar även med fastighetsägare för att optimera driftsystem för luft, värme, kyla och belysning med målet att minska energiförbrukningen. Polisen har sedan den 1 januari 2012 ett elavtal med märkningen Bra Miljöval. Under 2014 köpte Polisen 21 993 000 KWh från den aktuella leverantören vilket motsvarar cirka 38 procent av den totala förbrukningen av verksamhetsel.

Bra Miljöval

Inköp av varor och tjänster

Polismyndigheten är en stor offentlig aktör som årligen upphandlar tjänster och produkter för cirka 4 miljarder kronor per år, främst inom kategorierna IT, lokaler och service, fordon samt polisspecifik utrustning.

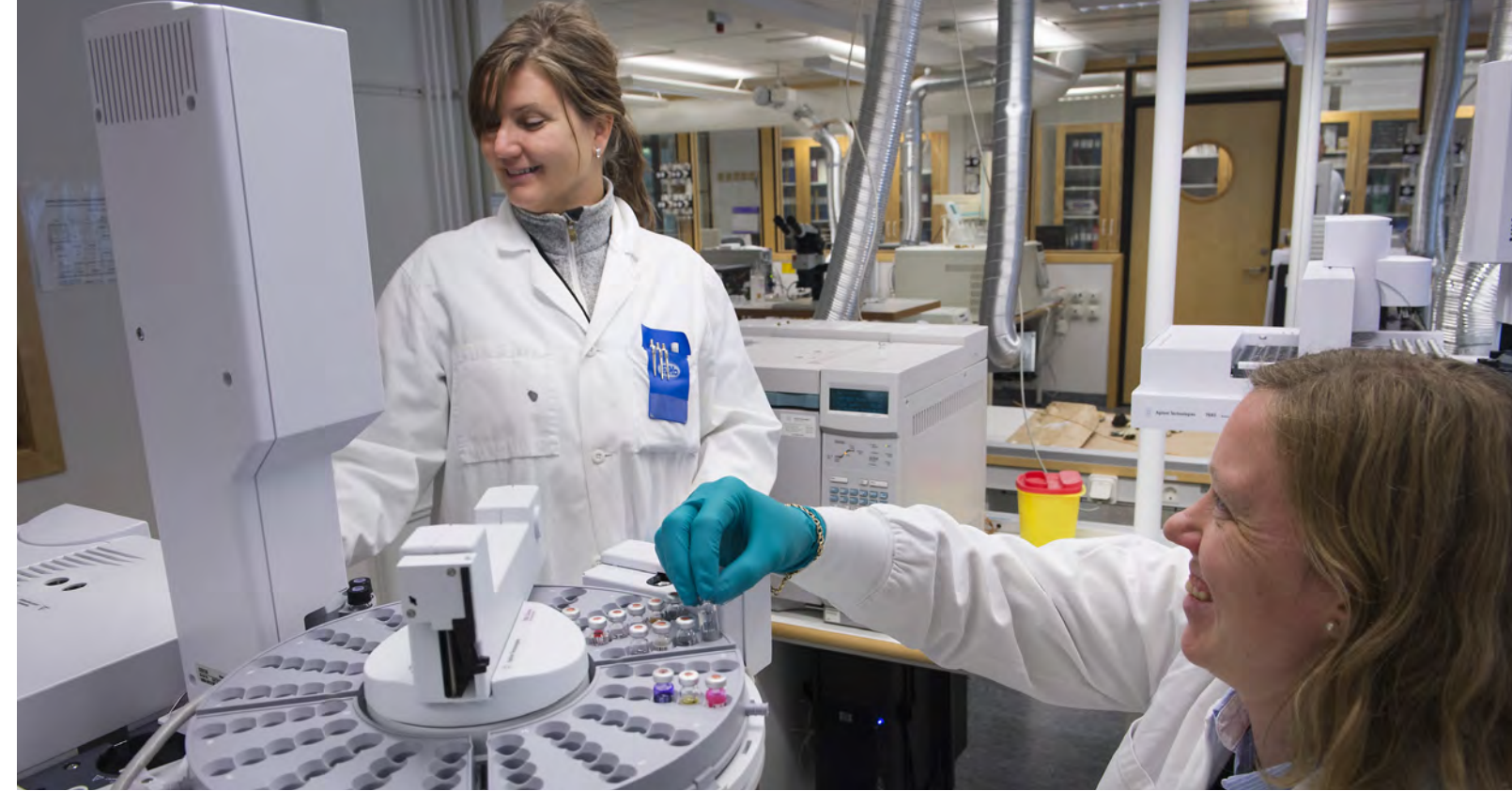
En tydlig prioriteringsordning gör att relevanta hållbarhetskrav ställs inom de kategorier som medför störst miljöpåverkan eller risk för negativ social/etisk påverkan. Förutom hållbarhetsaspekter viktas även inköpsvolym i en övergripande bedömning.

Genom att ställa relevanta och uppföljningsbara hållbarhetskrav i anskaffningsprocessen bidrar Polismyndigheten till en hållbar användning av skattemedel samt en positiv påverkan genom att bland annat;

- gallra ut otillåtna eller oönskade ämnen eller kemiska produkter
- anskaffa miljöeffektivare fordon, vitvaror, IT utrustning
- via leverantörsdialog bidra till att påverka minimilöner, fackanslutning, barnarbete i tillverkningsländer som oftast har bristande miljö- och social lagstiftning

Utöver de krav som kan ställas på varan eller tjänsten vid upphandling går det även att minska miljöpåverkan ytterligare. Exempelvis kan antalet leverantörstransporter minskas genom mängdbeställningar.

Övrig miljöpåverkan

Andra områden inom Polisens verksamhet som har negativ miljöpåverkan är exempelvis avfall och kemikalieanvändning. För att reducera miljöpåverkan inom dessa områden utvecklas riktlinjer för verksamheten.

Avfall

För att ge minsta möjliga miljöpåverkan ska avfall i första hand återanvändas, i andra hand återvinnas, i tredje hand energiåtervinnas och i sista hand deponeras.

Vad gäller farligt avfall härstammar miljöpåverkan framför allt från farligt avfall som om det inte sorteras och hanteras på rätt sätt kommer ut i miljön.

Indirekt positiv miljöpåverkan

Utöver den negativa miljöpåverkan som myndighetens verksamhet genererar har myndigheten även en indirekt positiv miljöpåverkan. Utöver hastighetskontroller, som tidigare beskrivits, kan även miljöbrottsutredningar och kontroll av transport av farligt gods ha en indirekt positiv miljöpåverkan.

Miljöbrottsutredningar

En effektiv utredning och eventuell lagföring vid brott mot miljölagstiftningen medför skärpt lagefterlevnad

Kemikaliehantering

Vid normal hantering av kemikalier uppstår alltid små utsläpp till luft, mark och vatten. Vid felaktig hantering finns risk för större utsläpp med miljöolyckor eller negativa hälsoeffekter som följd.

Innehav av miljö- och hälsofarliga kemikalier medför krav på säker förvaring och hantering. Bristande förvaring och märkning av innehåll kan medföra risker, både för människors hälsa och för utsläpp till miljön. Miljöpåverkan kan bli stor om utsläpp/olyckor skulle ske.

vilket har stor betydelse för att förebygga framtida miljöbrott.

Kontroll av transport av farligt gods

Olyckor med farligt gods i vägtrafiken är lyckligtvis relativt få. Även om risken är liten finns ständigt en potential för olyckor med mycket svåra konsekvenser. Transporter av farligt gods är en potentiell fara för alla som rör sig på vägnätet men även för till exempel boende i närheten av vägar som trafikeras av farligt gods.

Polisens miljöarbete

Enligt förordningen (2009:907) om miljöledning i statliga myndigheter är Polismyndigheten skyldig att införa och upprätthålla ett miljöledningssystem som integrerar miljöhänsyn i myndighetens verksamhet. Ett miljöledningssystem är ett strukturerat sätt att arbeta med miljöfrågor med målet att reducera myndighetens miljöpåverkan.

Miljöledningsarbetet inom polisen har tidigare organiserats inom respektive polismyndighet, men från och med den 1 januari 2015 gäller Polismyndighetens nationella miljöledningssystem.

Om du har frågor är du välkommen att kontakta oss på miljo.nationellt@polisen.se.

